

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ начальника Управління
регулювання діяльності державної
авіації України
від 31.01.2020 року № 5

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
державної авіації щодо організації процедур реєстрації,
перереєстрації й виключення безпілотних літальних апаратів I класу
та нанесення на їх поверхню розпізнавальних знаків (МРДА-11/20)

м. Київ – 2020

МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

Начальника Управління регулювання діяльності державної авіації України
(з основної діяльності)

31.01.2020

м. Київ

№ 5

Про затвердження Методичних рекомендацій державної авіації щодо організації процедур реєстрації, перереєстрації й виключення безпілотних літальних апаратів I класу та нанесення на їх поверхню розпізнавальних знаків (МРДА-11/20)

Відповідно до пункту 5 Положення про Управління регулювання діяльності державної авіації України, затвердженого наказом Міністерства оборони України від 27 квітня 2016 року № 224 (із змінами) та з метою впровадження єдиного порядку щодо підготовки експлуатуючими організаціями документів для здійснення процедур реєстрації безпілотних літальних апаратів I класу в реєстрі державних повітряних суден України, перереєстрації й виключення їх із зазначеного реєстру, а також нанесення на їх поверхню розпізнавальних знаків **н а к а з у ю:**

1. Затвердити Методичні рекомендації державної авіації щодо організації процедур реєстрації, перереєстрації й виключення безпілотних літальних апаратів I класу та нанесення на їх поверхню розпізнавальних знаків (МРДА-11/20), що додаються.

2. Контроль за виконанням наказу покласти на начальника відділу льотної придатності повітряних суден – заступника начальника Управління регулювання діяльності державної авіації України.

3. Наказ розіслати згідно з розрахунком розсилки.

Начальник Управління регулювання діяльності державної авіації України

Андрій ТЕЛЕГІН

ПОГОДЖЕНО:

Командувач Сухопутних військ
Збройних Сил України
генерал-полковник

С. ПОПКО

Тимчасово виконуючий обов'язки командувача
Військово-морських Сил Збройних Сил України
віце-адмірал

А. ТАРАСОВ

Командир військової частини А0987
генерал-лейтенант

І. ЛУНЬОВ

Перший заступник Голови Державної прикордонної
служби України
генерал-лейтенант

Ю. ГРЕСЬКО

Тимчасово виконуючий обов'язки командувача
Десантно-штурмових військ Збройних Сил України
генерал-майор

Є. МОЙСЮК

Начальник управління безпілотної авіації штабу
Командування Повітряних Сил Збройних Сил України
полковник

Т. ПОТЯГАЧ

Тимчасово виконуючий обов'язки начальника
управління – начальника авіації Головного управління
Національної гвардії України
полковник

А. КОГУТ

Тимчасово виконуючий обов'язки директора
Департаменту реагування на надзвичайні ситуації
Державної служби України з надзвичайних ситуацій

В. СНІЦАР

Тимчасово виконуючий обов'язки начальника
управління організації діяльності підрозділів поліції на
воді та повітряної підтримки Національної поліції
України

В. БІНЕВСЬКИЙ

ЗМІСТ

Методичні рекомендації державної авіації щодо організації процедур реєстрації, перереєстрації й виключення безпілотних літальних апаратів І класу та нанесення на їх поверхню розпізнавальних знаків (МРДА-11/20)...	1
I. Загальні положення	1
II. Порядок реєстрації безпілотних літальних апаратів	2
III. Порядок перереєстрації безпілотних літальних апаратів	5
IV. Порядок виключення безпілотних літальних апаратів	6
V. Організація ведення, оформлення та зберігання документів експлуатуючою організацією	8
VI. Порядок нанесення розпізнавальних знаків на безпілотні літальні апарати	9
Додаток 1	11
Форма розпізнавальної таблички, що встановлюється на безпілотні літальні апарати.....	11
Додаток 2	12
Зразок супровідного листа.....	12
Додаток 3	13
ЗАЯВА на реєстрацію (перереєстрацію) повітряного судна в реєстрі державних повітряних суден України.....	13
Додаток 4	14
Про постановку авіаційної техніки на пономерний облік.....	14
Додаток 5	15
Про присвоєння бортових номерів БпЛА та створення комісії для здійснення перевірки відповідності нанесення розпізнавальних знаків (розпізнавальної таблички).....	15
Додаток 6	17
Акт перевірки нанесення розпізнавальних знаків на поверхню безпілотного літального апарата.....	17
типу Phantom 4 Pro, заводський номер 07DJDAHOC10877.....	17
Додаток 7	19
ЗАЯВА на виключення державного повітряного судна з реєстру державних повітряних суден України.....	19
Додаток 8	20
Зображення нанесення розпізнавальних знаків або розпізнавальної таблички на безпілотний літальний апарат літакового типу.....	20
Додаток 9	22
Зображення нанесення розпізнавальних знаків на безпілотний літальний апарат вертолітного типу.....	22
Додаток 10	23
Зображення нанесення розпізнавальних знаків або розпізнавальної таблички на безпілотний літальний апарат коптерного типу.....	23

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ начальника Управління
регулювання діяльності державної
авіації України
31.01.2020 року № 5

**Методичні рекомендації
державної авіації щодо організації процедур реєстрації, перереєстрації й
виключення безпілотних літальних апаратів I класу та нанесення на їх
поверхню розпізнавальних знаків (МРДА-11/20)**

I. Загальні положення

1. Методичні рекомендації розроблені з метою надання експлуатуючим організаціям методичної допомоги у підготовці документів для реєстрації (перереєстрації), виключення безпілотних літальних апаратів, в тому числі безпілотних літальних апаратів зі складу безпілотних авіаційних комплексів, що належать до I класу, (далі – БпЛА) у(з) реєстрі(у) державних повітряних суден України (далі – Реєстр), а також особливості нанесення на поверхню БпЛА обов'язкових розпізнавальних знаків (далі – розпізнавальні знаки), що застосовуються в державній авіації України (далі – державна авіація).

2. Методичні рекомендації роз'яснюють окремі статті нормативно-правових актів, що регулюють діяльність державної авіації щодо визначення єдиного порядку здійснення експлуатуючими організаціями реєстрації (перереєстрації), виключення БпЛА у(з) Реєстрі(у) та нанесення на поверхню БпЛА розпізнавальних знаків.

3. Порядок організації та проведення польотів БпЛА у повітряному просторі України, їх класифікація визначені Правилами виконання польотів безпілотними авіаційними комплексами державної авіації України, затвердженими наказом Міністерства оборони України від 08.12.2016 № 661 (із змінами), зареєстрованими в Міністерстві юстиції України 12.01.2017 за № 31/29899 (далі – Правила виконання польотів БпЛА).

4. Порядок процедури та вимоги до реєстрації (перереєстрації), виключення БпЛА у(з) Реєстрі(у) визначено Правилами реєстрації державних повітряних суден України, затвердженими наказом Міністерства оборони України від 07.02.2012 № 63 (із змінами), зареєстрованими в Міністерстві юстиції України 28.02.2012 за № 334/20647 (далі – Правила реєстрації).

Реєстрація (перереєстрація) та виключення БпЛА в(з) Реєстрі(у) складається з трьох окремих процедур:

процедури реєстрації – якщо БпЛА вперше заноситься до Реєстру;

процедури перереєстрації – якщо БпЛА передається до іншої експлуатуючої організації;

процедури виключення – якщо БпЛА безповоротно втрачено, знято з експлуатації, реалізовано, передано в оренду або переведено до категорії цивільного БпЛА.

5. Види розпізнавальних знаків для повітряних суден державної авіації, в тому числі для БпЛА, та порядок їх нанесення визначено Положенням про розпізнавальні знаки, які наносяться на повітряні судна державної авіації України, затвердженим наказом Міністерства оборони України від 20.07.2015 № 347, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 04.08.2015 за № 935/27380 (далі – Положення про розпізнавальні знаки).

6. Порядок, процедури та вимоги до технічної експлуатації БпЛА визначено Правилами технічної експлуатації безпілотних авіаційних комплексів I класу державної авіації України, затвердженими наказом Міністерства оборони України від 10.08.2018 № 401, зареєстрованими в Міністерстві юстиції України 14.09.2018 за № 1062/32514.

7. Порядок, процедури та вимоги до кодифікації предметів, що постачаються силами оборони України для виконання ними спільних завдань з оборони держави, визначено Порядком кодифікації предметів постачання, затвердженим наказом Міністерства оборони України від 18.12.2017 № 673, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 12.01.2018 за № 50/31502.

8. Порядок встановлення інших додаткових розпізнавальних знаків, що не передбачені Положенням про розпізнавальні знаки, визначено Методичними рекомендаціями державної авіації про порядок встановлення на державні повітряні судна розпізнавальних знаків, що не визначені Положенням про розпізнавальні знаки, які наносяться на повітряні судна державної авіації України (МРДА-05/16), затверджених наказом начальника Управління регулювання діяльності державної авіації України від 28.12.2016 № 77 (далі – Методичні рекомендації МРДА-05/16).

9. Терміни, які використовуються в Методичних рекомендаціях, вживаються у значеннях, наведених у Повітряному кодексі України та в інших нормативно-правових актах України у галузі державної авіації.

II. Порядок реєстрації безпілотних літальних апаратів

1. БпЛА підлягають обов'язковій реєстрації у Реєстрі.

2. Польоти БпЛА, які не зареєстровані в Реєстрі та/або не мають розпізнавальних знаків (розпізнавальної таблички) або мають знаки невстановленого зразка, забороняються, за винятком випадків, що передбачені Положенням про розпізнавальні знаки. Форма та зміст розпізнавальної таблички наведено у додатку 1 до цих Методичних рекомендацій.

3. Реєстрації в Реєстрі не підлягають БпЛА, які:
зняті з експлуатації (списані, переведені до категорії музейного експоната, макета, або тренажера), зазнали руйнування або зниклі безвісті;
переведені до категорії цивільного БпЛА або передані в оренду;
не прийняті встановленим порядком на озброєння, постачання або не допущені до експлуатації;
не мають належно завіреної документації про відсутність/виключення з Державного реєстру цивільних повітряних суден України або реєстру (офіційно визнаного акту реєстрації БпЛА) іншої держави.

4. Експлуатуюча організація після одержання БпЛА (безпілотного авіаційного комплексу (далі – БпАК)) та документа, який підтверджує право власності (право повного господарського відання, право оперативного управління) на БпЛА (БпАК), призначає комісію для здійснення огляду БпЛА з метою контролю нанесення (оновлення) на його поверхню розпізнавальних знаків. Також після одержання БпЛА, але не пізніше п'яти робочих днів, подає до Управління регулювання діяльності державної авіації України (далі – Управління) документи для внесення БпЛА до Реєстру.

5. На тип (модель) БпЛА, який вперше заноситься до Реєстру, обов'язково додається копія розпорядчого документа (наказу) керівника (голови) центрального органу виконавчої влади України, іншого військового формування, утвореного відповідно до законів України про прийняття даного типу БпЛА на озброєння або еквівалентний за змістом документ (про допуск до експлуатації, прийняття на постачання тощо) (далі – розпорядчий документ).

Типовий розпорядчий документ у змістовній частині як правило має містити код (номенклатурний номер) предмета постачання (за наявності), його повне найменування, призначення, основні тактико-технічні та експлуатаційні характеристики, склад та комплектність зразка.

6. Для проведення реєстрації БпЛА експлуатуючою організацією до Управління надається заява на реєстрацію повітряного судна в Реєстрі (далі – заява на реєстрацію) та завірени встановленим порядком копії таких додаткових документів:

розпорядчого документа (наказу) про прийняття (допуск) відповідного типу БпЛА на озброєння (на постачання, до експлуатації) в державній авіації;

наказів командира (керівника) експлуатуючої організації щодо:

постановки БпЛА (БпАК) на пономерний облік, призначення відповідальної особи за експлуатацію та збереження БпЛА (БпАК);

присвоєння бортового номера (індивідуального бортового номера для кожного БпЛА) та створення комісії для здійснення перевірки відповідності нанесення розпізнавальних знаків на БпЛА (на кожний БпЛА зі складу БпАК);

акта перевірки нанесення розпізнавальних знаків на поверхню БпЛА. Додатком до зазначеного акту є кольорові фотозображення нанесених на

БпЛА розпізнавальних знаків та за наявності заводських реквізитів (таблички з вказанням типу (моделі) БпЛА, серійного, заводського номерів тощо);

сторінок формуляру (паспорту) БпЛА (для БпАК – додатково копії формуляру (паспорту) на БпАК, до складу якого входять БпЛА), де вказано тип БпЛА (БпАК), його заводський номер, дата виготовлення (число, місяць та рік), комплектація. У випадку втрати або відсутності в експлуатуючій організації формуляру (паспорту) на БпЛА (БпЛА зі складу БпАК або БпАК) його поновлюють або заново оформлюють;

документів (договору, наряду, акту приймання-передачі, оціночного акту, розпорядження відповідної посадової особи щодо передачі БпЛА (БпЛА зі складу БпАК або БпАК), видаткової накладної на купівлю тощо), які підтверджують надходження БпЛА (БпЛА зі складу БпАК або БпАК) до експлуатуючої організації.

Якщо БпЛА було зареєстровано у Державному реєстрі цивільних повітряних суден України або в реєстрі (офіційно визнаного акту реєстрації БпЛА) іншої держави, то до заяви на реєстрацію додається відповідний документ, який засвідчує виключення БпЛА з відповідних реєстрів.

7. У разі коли застосовуються норми пункту 4 розділу III Положення про розпізнавальні знаки, то до пункту 10 заяви на реєстрацію вноситься номер та дата розпорядчого документа, яким експлуатуючій організації надано право експлуатувати БпЛА без нанесення на їх поверхню розпізнавальних знаків.

Зразок заповнення супровідного листа експлуатуючої організації до Управління, заяви на реєстрацію БпЛА, а також змістовне наповнення інших типових документів для внесення БпЛА в Реєстр, наведено в додатках 2-6 до цих Методичних рекомендацій.

8. Заява на реєстрацію оформлюється на кожний БпЛА або на кожний окремий БпЛА, що входить до складу БпАК, завіряється підписом командира (керівника) експлуатуючої організації, скріплюється гербовою печаткою експлуатуючої організації (за наявності) та надається до Управління. До кожної заяви на реєстрацію БпЛА додаються копії вищезазначених додаткових документів, на яких дозволяється ставити печатку експлуатуючої організації “Для пакетів”.

9. Заява на реєстрацію розглядається протягом п’яти робочих днів від дня її одержання Управлінням. Якщо відомості, включені до заяви на реєстрацію, не відповідають вимогам Правил реєстрації, то заявникові повідомляється про цей факт. У цьому випадку строк розгляду заяви на реєстрацію може бути подовжено, але не більше десяти робочих днів від дня одержання документів, яких не вистачало.

10. Після прийняття рішення Управлінням про включення БпЛА до Реєстру залежно від типу (моделі) та відомчої належності БпЛА присвоюється реєстраційний номер, який заноситься до Реєстру та видається реєстраційне

посвідчення державного повітряного судна (далі – реєстраційне посвідчення). Присвоєний під час реєстрації реєстраційний номер державного повітряного судна є унікальним номером і належить тільки цьому БпЛА.

11. Управлінням разом з супровідним листом до експлуатуючої організації надсилається оригінал реєстраційного посвідчення. В Управлінні залишається його копія.

12. Експлуатуюча організація заносить з реєстраційного посвідчення реєстраційний номер БпЛА у розділ “Індивідуальні особливості повітряного судна” формуляра (паспорту) цього БпЛА (кожного БпЛА зі складу БпАК) за формою: “Реєстраційний номер 643623XR реєстру державних повітряних суден України”. Запис у формулярі (паспорті) БпЛА засвідчується підписом командира (керівника) експлуатуючої організації та скріплюється гербовою печаткою (за наявності). Такі записи також заносяться до Книги обліку реєстраційних посвідчень державних повітряних суден експлуатуючої організації.

13. Реєстраційне посвідчення є безстроковим документом але втрачає чинність з моменту якщо встановленим порядком БпЛА виключено з Реєстру, БпЛА (БпАК) передано до іншої експлуатуючої організації, здійснено модернізацію БпЛА, відбулась зміна найменування та місцезнаходження експлуатуючої організації або місцезнаходження експлуатуючої організації, втрачено реєстраційне посвідчення або воно набуло непридатного стану для використання.

Разом з тим, реєстраційні посвідчення не втрачають чинності в разі зміни найменування (умовного найменування) експлуатуючої організації без зміни місця базування. В цьому випадку в нижній частині аркуша реєстраційного посвідчення експлуатуюча організація робить запис за формою: “Змінено найменування (умовне найменування) (вказується попереднє найменування (умовне найменування) експлуатуючої організації) на нове найменування (умовне найменування) експлуатуючої організації”. Запис завіряється підписом командира (керівника) експлуатуючої організації та скріплюється гербовою печаткою (за наявності).

III. Порядок перереєстрації безпілотних літальних апаратів

1. БпЛА, що були внесені до Реєстру, потребують перереєстрації у разі передачі БпЛА (окремого БпЛА зі складу БпАК або БпАК) до іншої експлуатуючої організації або модернізації БпЛА.

2. Експлуатуюча організація протягом п’яти днів після передачі БпЛА (БпАК) іншій експлуатуючій організації повідомляє Управління про зміни в правах щодо БпЛА (БпАК), вказує підставу для передачі та повертає реєстраційне посвідчення до Управління.

3. Нова експлуатуюча організація протягом п'яти днів після отримання БпЛА (БпАК) виконує вимоги пункту 4 розділу II, надає до Управління заяву на перереєстрацію БпЛА та завірені встановленим порядком копії нижче наведених додаткових документів:

наказів командира (керівника) експлуатуючої організації про:

постановку БпЛА (БпАК) на пономерний облік, призначення відповідальної особи за експлуатацію та збереження БпЛА (БпАК);

створення комісії для здійснення перевірки відповідності нанесення розпізнавальних знаків на БпЛА (на кожний БпЛА зі складу БпАК), присвоєння бортового номера (індивідуального бортового номера для кожного БпЛА зі складу БпАК);

документів (наряду, акту приймання-передачі, розпорядження відповідної посадової особи щодо передачі БпЛА (БпАК)), що підтверджують надходження БпЛА (БпАК) до цієї експлуатуючої організації;

акта про визначення відповідності нанесення на поверхню БпЛА розпізнавальних знаків згідно з вимогами Положення про розпізнавальні знаки або встановлення розпізнавальної таблички відповідно до вимог Правил виконання польотів БпАК.

4. У випадку модернізації БпЛА (окремого БпЛА зі складу БпАК або БпАК), крім вищезазначених документів, до заяви на перереєстрацію додаються завірені встановленим порядком копії наказу про прийняття на озброєння (допущення до експлуатації, прийняття на постачання) БпЛА (БпАК) у разі проведення модернізації та сторінки формуляру (паспорту) БпЛА, де зроблено запис щодо проведення модернізації.

5. Заява на реєстрацію БпЛА та заява на перереєстрацію БпЛА відповідно до вимог чинного законодавства за змістом мають однакову форму (однотипові), за виключенням мети надання заяви.

6. У подальшому процедура перереєстрації БпЛА здійснюється Управлінням за тими ж правилами, що і при первинній реєстрації.

IV. Порядок виключення безпілотних літальних апаратів

1. У випадках безповоротної втрати БпЛА під час експлуатації в результаті підготовки персоналу зовнішніх екіпажів, виконання бойових завдань тощо; зняття БпЛА з експлуатації; реалізації; переведення до категорії цивільного БпЛА або передавання БпЛА в оренду, експлуатуюча організація має підготувати документи на виключення БпЛА з Реєстру та провести роботи щодо усунення з поверхонь БпЛА розпізнавальних знаків або розпізнавальної таблички, крім випадків зняття БпЛА (БпАК) з експлуатації.

2. Підставою для виключення БпЛА з Реєстру є заява на виключення державного повітряного судна з реєстру державних повітряних суден

України (далі – заява на виключення), подана експлуатуючою організацією до Управління протягом п'яти днів від дня одержання (підписання) документів, що підтверджують факти наведені у пункті 1 цього розділу. Форма та змістовне наповнення заяви на виключення наведено в додатку 7 до цих Методичних рекомендацій.

3. До заяви на виключення додаються оригінал реєстраційного посвідчення та завірені встановленим порядком копії:

документів, що підтверджують зняття БпЛА (БпАК) з експлуатації (акту технічного стану БпЛА (БпАК), акта приймання-передачі тощо);

наряду та актів приймання-передачі (у разі реалізації БпЛА (БпАК));

наряду на передачу БпЛА (БпАК) (за наявності) та/або акта приймання-передачі БпЛА (БпАК) (у разі переведення БпЛА до статусу цивільного повітряного судна);

наряду на передачу БпЛА (БпАК) (за наявності), договору оренди, акта приймання-передачі БпЛА (БпАК) (у разі передачі БпЛА (БпАК) в оренду).

4. Управління за потреби має право вимагати від експлуатуючої організації додаткові документи, окрім зазначених у пункті 3 цього розділу, – копії договорів та розпоряджень уповноважених посадових осіб Збройних Сил України та/або центральних органів виконавчої влади щодо передачі БпЛА (БпАК).

5. Заява на виключення підписується командиром (керівником) експлуатуючої організації та скріплюється гербовою печаткою експлуатуючої організації (за наявності).

6. Заява на виключення розглядається протягом п'яти робочих днів від дня її одержання Управлінням. Якщо відомості, включені до заяви на виключення, не відповідають вимогам Правил реєстрації, то заявникові повідомляється про цей факт. У цьому випадку строк розгляду заяви на виключення може бути подовжено, але не більше десяти робочих днів від дня одержання документів, яких не вистачало.

7. Після прийняття рішення про виключення БпЛА з Реєстру Управлінням оформляється свідоцтво про виключення БпЛА з Реєстру та дві його копії. Перша копія видається експлуатуючій організації, друга копія залишається на обліку в Управлінні. Експлуатуючій організації, що одержала БпЛА (БпАК), видається оригінал свідоцтва про виключення БпЛА на підставі її письмового запиту.

У випадку, якщо БпЛА знято з експлуатації оформлюється свідоцтво про виключення, яке видається експлуатуючій організації, та його копія, що залишається на обліку в Управлінні.

8. Отримавши копію свідоцтва про виключення, експлуатуюча організація, яка передає БпЛА (БпАК), робить запис у розділі “Індивідуальні

особливості повітряного судна” формуляра (паспорта) БпЛА. Як приклад: “БпЛА з реєстру державних повітряних суден України виключено. Свідоцтво про виключення державного повітряного судна з реєстру державних повітряних суден України № 6779”.

Запис завіряється підписом командира (керівника) експлуатуючої організації та скріплюється гербовою печаткою (за наявності).

V. Організація ведення, оформлення та зберігання документів експлуатуючою організацією

1. В експлуатуючій організації має бути організована робота щодо: ведення пономерного обліку БпЛА, що занесені до Реєстру, реєстраційних посвідчень та свідоцтв про виключення; своєчасного оформлення необхідних документів для отримання реєстраційних посвідчень на БпЛА та свідоцтв про їх виключення; внесення записів у формуляри (паспорти) БпЛА стосовно присвоєння їм реєстраційних номерів та виключення їх з Реєстру; зберігання реєстраційних посвідчень на БпЛА та свідоцтв про їх виключення.

2. Облік реєстраційних посвідчень на БпЛА та свідоцтв про їх виключення в експлуатуючій організації повинен здійснюватись у Книгах обліку згідно з вимогами Правил реєстрації.

3. Оригінали реєстраційних посвідчень БпЛА та свідоцтв про їх виключення в експлуатуючій організації повинні зберігатись в окремих справах.

4. У випадках, якщо виникає необхідність у поверненні оригіналів реєстраційних посвідчень, експлуатуюча організація заносить до Книги обліку у відповідні графи запис про повернення до Управління реєстраційного посвідчення із зазначенням дати та номера вихідного супровідного листа.

5. Уся документація підлягає обов’язковій реєстрації. Обов’язковому датуванню і підписанню підлягають усі службові відмітки на документах, пов’язані з їх проходженням та виконанням.

6. Документи, які надсилаються до Управління, за формою та змістом повинні відповідати чинним нормативно-правовим актам України, Правилам реєстрації та цим Методичним рекомендаціям.

7. Управління приймає до розгляду документи у вигляді оригіналів або завірених встановленим порядком копій.

VI. Порядок нанесення розпізнавальних знаків на безпілотні літальні апарати

1. На зовнішню поверхню БпЛА наносяться розпізнавальні знаки (два концентричні кола жовтого та синього кольорів, символ державної авіації, бортовий номер). У разі, якщо розмір або конфігурація БпЛА унеможлиблює нанесення цих знаків, на БпЛА встановлюється розпізнавальна табличка.

2. Експлуатуюча організація протягом п'яти робочих днів від дня одержання БпЛА (БпАК) наносить (оновлює) на поверхню БпЛА розпізнавальні знаки (розпізнавальну табличку).

3. Не допускається нанесення розпізнавальних знаків або їх частин(и) на елементи механізації крила та інші аеродинамічні поверхні БпЛА, що відхиляються, а також застосовувати матеріали для виготовлення розпізнавальних знаків або розпізнавальної таблички, що можуть негативно вплинути на тактико-технічні та експлуатаційні характеристики БпЛА.

4. Дозволяється нанесення на БпЛА інших додаткових необов'язкових розпізнавальних знаків в порядку визначеному Положенням про розпізнавальні знаки та Методичними рекомендаціями МРДА-05/16.

5. У разі надходження до експлуатації (прийняття на озброєння) нових типів БпЛА розміщення на їх поверхні обов'язкових розпізнавальних знаків здійснюється за погодженням з Управлінням.

6. Зображення розпізнавальних знаків (розпізнавальної таблички) на БпЛА повинні бути чіткими та мати найбільший допустимий розмір. Допускається виконання розпізнавальних знаків або розпізнавальної таблички на самоклеючій плівці.

7. Для підтримання відповідного кольору під час експлуатації розпізнавальні знаки або розпізнавальна табличка повинні періодично оновлюватись.

8. Розпізнавальні знаки залежно від конструкції БпЛА наносяться у такий спосіб:

на БпЛА літакового типу – два концентричні кола жовтого та синього кольорів зверху та знизу площин консолей крила БпЛА. Символ державної авіації – з двох боків на вертикальне оперення однокілевого БпЛА, з зовнішніх боків подвійного вертикального оперення БпЛА). Символ державної авіації у разі конструктивної відсутності вертикального оперення у БпЛА не наноситься. Бортовий номер на БпЛА позначається цифрами та наноситься на поверхні обох боків фюзеляжу. Приклади розміщення

розпізнавальних знаків та розпізнавальної таблички наведено в додатку 8 до цих Методичних рекомендацій;

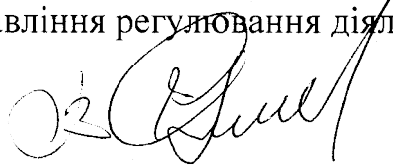
на БпЛА вертолітного типу – два концентричні кола жовтого та синього кольорів на бокові та нижню стінки фюзеляжу. Символ державної авіації не наноситься. Бортовий номер наноситься попереду концентричних кіл жовтого та синього кольорів. Приклади розміщення розпізнавальних знаків наведено в додатку 9 до цих Методичних рекомендацій;

на БпЛА коптерного типу (з трьома і більше несучими гвинтами) – два концентричні кола жовтого та синього кольорів на верхню поверхню передньої частини фюзеляжу або на два промені рами, на яких встановлені тяглові мотори. Символ державної авіації наноситься на верхню поверхню задньої частини фюзеляжу або на одну з бокових поверхонь фюзеляжу БпЛА. Бортовий номер наноситься на верхню поверхню по центру (найближче до центру) фюзеляжу. Приклади розміщення розпізнавальних знаків та розпізнавальної таблички наведено в додатку 10 до цих Методичних рекомендацій.

9. Бортові номери на БпЛА позначаються цифрами та повинні бути в межах числового діапазону від 01 до 999. Висота цифр бортового номера повинна бути більшою за розміри розпізнавальних знаків, що визначають належність БпЛА до державної авіації та держави Україна, а також відповідати кольорам, визначеним Положенням про розпізнавальні знаки.

10. В особливий період за рішенням відповідних керівників, які визначені Положенням про розпізнавальні знаки, дозволяється експлуатація БпЛА без нанесення на їх поверхню розпізнавальних знаків (розпізнавальної таблички).

Начальник відділу льотної придатності повітряних суден –
заступник начальника Управління регулювання діяльності
державної авіації України
полковник

Віталій ЯРОШЕНКО

Додаток 1
до Методичних рекомендацій державної авіації
щодо організації процедур реєстрації,
перереєстрації й виключення безпілотних
літальних апаратів I класу та нанесення на їх
поверхню розпізнавальних знаків (МРДА-11/20)
(пункт 2 розділу II)

Форма розпізнавальної таблички,
що встановлюється на безпілотні літальні апарати

РОЗПІЗНАВАЛЬНА ТАБЛИЧКА DISCLOSING TABLE	
1. Реєстраційний номер літального апарата Registration number of aircraft	642845XR
2. Додаткові відомості Additional information	м. Київ, тел. +380XXXXXXXXXX Kyiv, tel. +380XXXXXXXXXX Email: xxxxxx@xxxx

Додаток 2
до Методичних рекомендацій державної авіації
щодо організації процедур реєстрації,
перереєстрації й виключення безпілотних
літальних апаратів I класу та нанесення на їх
поверхню розпізнавальних знаків (МРДА-11/20)
(пункт 7 розділу II)

Зразок супровідного листа
щодо направлення документів для реєстрації (перереєстрації) безпілотних
літальних апаратів в реєстрі державних повітряних суден України
(оформлюється на фірменному бланку або застосовується кутовий штамп
експлуатуючої організації)

<p>Кутовий штамп експлуатуючої організації</p> <p>“__” ____ 201__ № ____</p>
--

Управління регулювання діяльності
державної авіації України
01135, м. Київ, вул. Андрющенко, 6в

На виконання пунктів 3.1, 3.2 розділу III Правил реєстрації державних повітряних суден України, затверджених наказом Міністерства оборони України від 07.02.2012 № 63 (із змінами), зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 28.02.2012 за № 334/20647 надсилаю документи для реєстрації (перереєстрації) в реєстрі державних повітряних суден України безпілотного літального апарату типу DJI Phantom 4 Pro, заводський номер 07DJDAHOC10877 (безпілотних літальних апаратів, заводські номери 0120317002, 0120317004, 0120317006 зі складу безпілотного авіаційного комплексу БпАК-МП-1 “Spectator-M”, заводський номер 0110717001К).

- Додатки: 1. Заява на реєстрацію (перереєстрацію) БпЛА DJI Phantom 4 Pro, заводський номер 07DJDAHOC10877, на 1 арк., нетаємно (заяви для БпЛА зі складу БпАК вказуються на кожний виріб окремо).
2. Копія наказу (розпорядчого документа) про прийняття відповідного типу БпЛА на озброєння (допущення до експлуатації) в державній авіації України;
3. Копія наказу командира (керівника) експлуатуючої організації про постановку авіаційної техніки на пономерний облік, на ___ арк., нетаємно.
4. Копія наказу командира (керівника) експлуатуючої організації про присвоєння бортового(их) номера(ів) БпЛА та створення комісії для здійснення перевірки відповідності нанесення розпізнавальних знаків, на ___ арк., нетаємно.
5. Копія акта про визначення відповідності нанесення на поверхню БпЛА розпізнавальних знаків, на ___ арк., нетаємно.
6. Копія документу(ів) (накладна, договір, наряд, акт приймання-передачі, оціночний акт, розпорядження відповідної посадової особи щодо передачі БпЛА (БпЛА зі складу БпАК або БпАК), що підтверджують надходження БпЛА (БпЛА зі складу БпАК або БпАК) до експлуатуючої організації, на ___ арк., нетаємно.
7. Копія сторінок формуляру (паспорту) БпЛА (БпЛА зі складу БпАК та безпосередньо на БпАК), на ___ арк., нетаємно.
Усі додатки тільки адресату.

Командир (керівник) експлуатуючої організації

(військове звання)

(підпис)

(власне ім'я)

Додаток 3
до Методичних рекомендацій державної авіації
щодо організації процедур реєстрації,
перереєстрації й виключення безпілотних
літальних апаратів I класу та нанесення на їх
поверхню розпізнавальних знаків (МРДА-11/20)
(пункт 7 розділу II)

ЗАЯВА
на реєстрацію (перереєстрацію) повітряного судна
в реєстрі державних повітряних суден України

Прошу розглянути питання щодо реєстрації (перереєстрації) повітряного судна в реєстрі державних повітряних суден України:

1	Позначення повітряного судна виробником	DJI Phantom 4 Pro
2	Виробник повітряного судна та його місцезнаходження	SZ DJI CORPORATION CO LTD, Китай
3	Заводський номер повітряного судна	07DJDAHOC10877
4	Бортовий номер повітряного судна	03
5	Дата виготовлення повітряного судна	01.10.2016
6	Попередня експлуатуюча організація, її місцезнаходження	<i>(заповнюється якщо БпЛА був в експлуатації до отримання його 11 АРЗ СпП)</i>
7	Нова експлуатуюча організація, її місцезнаходження	11 АРЗ СпП, м. Тячів, ДСНС України
8	Документ, за яким експлуатуюча організація отримала повітряне судно	наряд (договір, приймально-здавальний акт, накладна тощо) від №
9	Номер та дата наказу командира (керівника) експлуатуючої організації про закріплення повітряного судна	наказ командира (керівника) експлуатуючої організації від №
10	Дата огляду повітряного судна комісією експлуатуючої організації на відповідність вимогам пункту 3.4 розділу III цих Правил	<i>(у випадку не нанесення на поверхню БпЛА розпізнавальних знаків вказується розпорядчий документ (наказ) від №)</i>
11	Додаткові дані (дата останнього ремонту)	<i>(вказується повна дата проведення останнього ремонту)</i>

Я цим документом заявляю, що вказана вище інформація є достовірною.

З Правилами реєстрації державних повітряних суден України, затвердженими наказом Міноборони України від 07.02.2012 № 63 (із змінами), зареєстрованими в Мін'юсті України 28.02.2012 за № 334/20647, ознайомлений.

Підпис командира (керівника)

_____ (власне ім'я)

Дата

М.П.

_____ (посада)

Додаток 4
до Методичних рекомендацій державної авіації
щодо організації процедур реєстрації,
перереєстрації й виключення безпілотних
літальних апаратів I класу та нанесення на їх
поверхню розпізнавальних знаків (МРДА-11/20)
(пункт 7 розділу II)

КОПІЯ

МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

Командира військової частини А0000

м. _____

№ _____

Про постановку авіаційної
техніки на пономерний облік

Відповідно до вимог пунктів 1, 5, 7, 9 та 11 глави 5 розділу X Правил технічної експлуатації безпілотних авіаційних комплексів I класу державної авіації України, затверджених наказом Міністерства оборони України від 10 серпня 2018 року № 401, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 14 вересня 2018 року за № 1062/32514

НАКАЗУЮ:

1. Поставити на пономерний облік частини (підрозділу) безпілотний літальний апарат типу Phantom 4 Pro, заводський номер 07DJDAHOC10877 (*безпілотний авіаційний комплекс БпАК-МП-1 "Spectator-M", заводський номер 0110717001К*).

2. Посадовій особі, яка визначена відповідальною за облік авіаційної техніки занести безпілотний літальний апарат типу Phantom 4 Pro, заводський номер 07DJDAHOC10877 (*безпілотний авіаційний комплекс БпАК-МП-1 "Spectator-M", заводський номер 0110717001К*) до Книги пономерного обліку авіаційної техніки.

3. Закріпити безпілотний літальний апарат типу Phantom 4 Pro, заводський номер 07DJDAHOC10877 (*безпілотний авіаційний комплекс БпАК-МП-1 "Spectator-M", заводський номер 0110717001К*) за (*посадова особа, відповідальна за експлуатацію БпЛА (БпАК)*).

4. Начальнику фінансової (фінансово-економічної частини) встановленим порядком облікувати безпілотний літальний апарат типу Phantom 4 Pro, заводський номер 07DJDAHOC10877 (*безпілотний авіаційний комплекс БпАК-МП-1 "Spectator-M", заводський номер 0110717001К*) за (*посадова особа, відповідальна за експлуатацію БпЛА (БпАК)*).

5. Контроль за виконанням наказу покласти на начальника штабу – першого заступника командира військової частини А0000 (*іншу посадову особу за рішенням командира військової частини*).

Командир військової частини А0000

(військове звання)

(підпис)

(власне ім'я)

ЗГІДНО З ОРИГІНАЛОМ

Начальник штабу – перший заступник
командира військової частини А000

(військове звання)

МП

(підпис)

(власне ім'я)

Додаток 5
до Методичних рекомендацій державної авіації
щодо організації процедур реєстрації,
перереєстрації й виключення безпілотних
літальних апаратів I класу та нанесення на їх
поверхню розпізнавальних знаків (МРДА-11/20)
(пункт 7 розділу II)

КОПІЯ

МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

Командира військової частини А0000

м. _____

№ _____

Про присвоєння бортових номерів
БпЛА та створення комісії для
здійснення перевірки відповідності
нанесення розпізнавальних знаків
(розпізнавальної таблички)

На виконання вимог Положення про розпізнавальні знаки, які наносяться на повітряні судна державної авіації України, затвердженого наказом Міністерства оборони України від 20 липня 2015 року № 347, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 04 серпня 2015 року за № 935/27380, пунктів 3.1, 3.4 Правил реєстрації державних повітряних суден України, затверджених наказом Міністерства оборони України від 07 лютого 2012 року № 63 (із змінами), зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 28 лютого 2012 року за № 334/20647, пункту 4 розділу II Правил виконання польотів безпілотними авіаційними комплексами державної авіації України, які затверджені наказом Міністерства оборони України від 08 грудня 2016 року № 661 (із змінами), зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 12 січня 2017 року за № 31/29899

НАКАЗУЮ:

1. Присвоїти бортовий(і) номер(а) безпілотному літальному апарату типу Phantom 4 Pro, заводський номер 07DJDAHOC10877 – 777 (державним повітряним суднам безпілотного авіаційного комплексу БпАК-МП-1 “Spectator-M”, заводський номер 0110717001К:

21 – літаку 00000A0;

22 – літаку 00000A0;

23 – літаку 00000A0.

2. Призначити комісію для здійснення перевірки відповідності нанесення розпізнавальних знаків (розпізнавальної таблички) на поверхню безпілотного літального апарата типу Phantom 4 Pro (літаків безпілотного авіаційного комплексу БпАК-МП-1 “Spectator-M”) в складі:

голова комісії:

(посада, військове звання, прізвище, ім'я та по-батькові);

члени комісії *(не менше 3-х чоловік):*

(посада, військове звання, прізвище, ім'я та по-батькові);

(посада, військове звання, прізвище, ім'я та по-батькові);

(посада, військове звання, прізвище, ім'я та по-батькові);

3. Комісії за результатами перевірки відповідності нанесення розпізнавальних знаків *(розпізнавальної таблички)* на безпілотний літальний апарат типу Phantom 4 Pro *(літаки безпілотного авіаційного комплексу БпАК-МП-1 "Spectator-M")* скласти відповідний Акт перевірки.

4. Контроль за виконанням наказу покласти на начальника штабу – першого заступника командира військової частини А0000 *(іншу посадову особу за рішенням командира військової частини)*.

Командир військової частини А0000

військове звання

(підпис)

(власне ім'я)

ЗГІДНО З ОРИГІНАЛОМ

Начальник штабу – перший заступник

командира військової частини А0000

військове звання

МП

(підпис)

(власне ім'я)

Додаток 6
до Методичних рекомендацій державної авіації
щодо організації процедур реєстрації,
перереєстрації й виключення безпілотних
літальних апаратів I класу та нанесення на їх
поверхню розпізнавальних знаків (МРДА-11/20)
(пункт 7 розділу II)

ЗАТВЕРДЖУЮ
Командир (керівник) експлуатуючої
організації
“ _____ ” _____ 20 ____ р.

Акт

перевірки нанесення розпізнавальних знаків на поверхню безпілотного літального апарата
типу Phantom 4 Pro, заводський номер 07DJDAHOC10877

На виконання вимог *(На підставі)* _____

(вказуються назви нормативно-правових актів та розпорядчі документи)

Комісією у складі: _____
(найменування посади, ініціали і прізвище голови комісії та її членів)

з _____ 20 ____ р. по з _____ 20 ____ р. проведено перевірку нанесення
розпізнавальних знаків *(розпізнавальної таблички)* на поверхню БПЛА типу Phantom 4 Pro,
заводський номер 07DJDAHOC10877.

В результаті проведення перевірки встановлено:

1. Розпізнавальні знаки *(розпізнавальна табличка)* на БПЛА типу Phantom 4 Pro
нанесені *(встановлена)*, а саме – бортовий номер “777”, концентричні кола жовтого та
синього кольорів, символ державної авіації або у відповідності з *(вказується розпорядчий*
документ *(наказ))* не нанесені *(до акта додається відповідний розпорядчий документ)*.

2. Фотозображення нанесення *(встановлення)* на поверхню БПЛА розпізнавальних
знаків *(розпізнавальної таблички)* додаються.

Висновок:

Комісія підтверджує, що розпізнавальні знаки *(розпізнавальна табличка)* на поверхню
БПЛА типу Phantom 4 Pro, заводський номер 07DJDAHOC10877 нанесені *(встановлена)* або
не нанесені *(не встановлена)* у відповідності до вимог Положення про розпізнавальні знаки,
які наносяться на повітряні судна державної авіації України, затвердженого наказом
Міністерства оборони України від 20.07.2015 № 347, зареєстрованого в Міністерстві юстиції
України 04.08.2015 за № 935/27380 *(Правил виконання польотів безпілотними авіаційними*
комплексами державної авіації України, затвердженими наказом Міністерства оборони
України від 08.12.2016 № 661, зареєстрованими в Міністерстві юстиції України 12.01.2017
за № 31/29899).

Голова комісії

Члени комісії:

ЗГІДНО З ОРИГІНАЛОМ

Начальник штабу – перший заступник
командира військової частини А0000
військове звання

МП

Фотозображення
нанесення на поверхню безпілотного літального апарата
типу Phantom 4 Pro, заводський номер 07DJDAHOC10877 розпізнавальних знаків

Фотозображення
таблички з вказанням типу (моделі), заводського номера та інших відомостей
на безпілотний літальний апарат

Варіант 1

Варіант 2

Додаток 7
до Методичних рекомендацій державної авіації
щодо організації процедур реєстрації,
перереєстрації й виключення безпілотних
літальних апаратів I класу та нанесення на їх
поверхню розпізнавальних знаків (МРДА-11/20)
(пункт 2 розділу IV)

ЗАЯВА

на виключення державного повітряного судна
з реєстру державних повітряних суден України

Прошу розглянути питання щодо виключення державного повітряного судна з реєстру державних повітряних суден України:

1	Позначення повітряного судна виробником	DJI Phantom 4 Pro
2	Реєстраційний номер державного повітряного судна	643678XR
3	Заводський номер	07DJDANOC10877
4	Дата виготовлення	01.10.2016
5	Попередня експлуатуюча організація, її місцезнаходження	11 аварійно-рятувальний загін спеціального призначення, м. Тячів, ДСНС України
6	Нова експлуатуюча організація, її місцезнаходження	–
7	Дата виконання робіт з усунення розпізнавальних знаків із зовнішніх поверхонь державного повітряного судна	10.07.2018
8	Причина виключення	Списання (зняття з експлуатації, безповоротні втрати, передача в оренду тощо), інспекторське посвідчення від _____ № _____ (розпорядчий документ (наказ) від _____ № _____)
9	Додаткові дані	(вказується повна дата проведення останнього ремонту)

Я цим документом заявляю, що вказана вище інформація є достовірною.

З Правилами реєстрації державних повітряних суден України, затвердженими наказом Міністерства оборони України від 07.02.2012 № 63 (із змінами), зареєстрованими в Мін'юсті України 28.02.2012 за № 334/20647, ознайомлений.

Підпис командира (керівника)

_____ (власне ім'я)

Дата

М.П.

_____ (посада)

Додаток 8
до Методичних рекомендацій державної авіації
щодо організації процедур реєстрації,
перереєстрації й виключення безпілотних
літальних апаратів I класу та нанесення на їх
поверхню розпізнавальних знаків (МРДА-11/20)
(пункт 8 розділу VI)

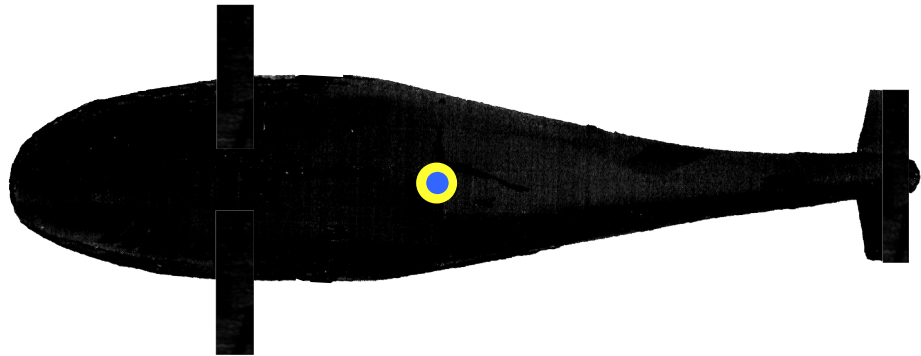
Зображення
нанесення розпізнавальних знаків або розпізнавальної таблички
на безпілотний літальний апарат літакового типу

Додаток 9
до Методичних рекомендацій державної авіації
щодо організації процедур реєстрації,
перереєстрації й виключення безпілотних
літальних апаратів I класу та нанесення на їх
поверхню розпізнавальних знаків (МРДА-11/20)
(пункт 8 розділу VI)

Зображення
нанесення розпізнавальних знаків на
безпілотний літальний апарат вертолітного типу

Додаток 10
до Методичних рекомендацій державної авіації
щодо організації процедур реєстрації,
перереєстрації й виключення безпілотних
літальних апаратів I класу та нанесення на їх
поверхню розпізнавальних знаків (МРДА-11/20)
(пункт 8 розділу VI)

Зображення
нанесення розпізнавальних знаків або розпізнавальної таблички
на безпілотний літальний апарат коптерного типу

